

Samrådsredogörelse Detaljplan för del av Blixtljuset 18 m.fl. i stadsdelen Högdalen, Dp 2019-14589

Innehåll

Sammanfattning	1
Bakgrund.....	2
Förslagets syfte och huvuddrag.....	2
Hur samrådet bedrivits.....	2
Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande.....	2
Statliga och regionala myndigheter och förbund	2
Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar	6
Övriga remissinstanser	16
Övriga, ej sakägare.....	18
Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande	19
Föreslagna förändringar.....	19

Sammanfattning

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av depåkapaciteten för befintlig depå i Högdalen. Planen medger utökat spårområde och en utökad byggrätt i depåns södra del. Den utökade byggrätten möjliggör utbyggnad av den nya städ- och uppställningshallen. Utvecklingen av depåområdet krävs för att möjliggöra utbyggnaden av tunnelbanan enligt överenskommelse i Stockholmsförhandlingen 2013.

Planförslaget sändes ut på samråd 2020-06-23 - 2020-08-17. Under samrådet har 18 yttranden inkommit. Flertalet remissinstanser tillstyrker planförslaget men framför synpunkter i sak, framför allt vad gäller dagvatten, verksamhetsbuller, planläggning av Högdalstoppen, ledningsfrågor, avfall, grönkompensation, risk och tillfartsvägar. Övrig boende lämnat synpunkt om buller från depåområdet.

Stadsbyggnadskontoret

Fleminggatan 4
Box 8314
104 20 Stockholm
Telefon 08-508 27 300
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
stockholm.se

Kontorets sammanfattande bedömning är att de inkomna synpunkterna kan hanteras och vidarestuderas i det fortsatta arbetet.

Bakgrund

Förslagets syfte och huvuddrag

Syftet med detaljplanen är att möjliggöra en utbyggnad av depåkapaciteten för befintlig depå i Högdalen. Planen medger utökat spårområde och en utökad byggrätt i depåns södra del. Den utökade byggrätten möjliggör utbyggnad av den nya städ- och uppställningshallen. Utvecklingen av depåområdet krävs för att möjliggöra utbyggnaden av tunnelbanan enligt överenskommelse i Stockholmsförhandlingen 2013.

Hur samrådet bedrivits

Plansamråd för aktuell detaljplan pågick under perioden 2020-06-23 - 2020-08-17. Information om samrådet skickades ut enligt sändlista till remissinstanser och berörda sakägare enligt fastighetsförteckningen. Samrådsförslaget visades i Tekniska Nämndhuset i Fleminggatan 4 samt på stadsbyggnadskontorets hemsida, www.stockholm.se/detaljplaner. Förslaget visades också på stadsdelsförvaltning Enskede-Årsta-Vantör, Slakthusplan 8A. Annons om samråd publicerades i lokaltidningen Mitt i Söderort tisdag 23 juni 2020.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Nedan redovisas en sammanfattning av de synpunkter som inkom under samrådet. Stadsbyggnadskontorets kommentarer och ställningstagande redovisas i kursiv stil efter varje ämne.

Statliga och regionala myndigheter och förbund

Länsstyrelsen

Sammanfattande bedömning

Länsstyrelsen bedömer att föreslagen utformning av planen inte tillgodoser att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. miljöbalken följs. De föreslagna åtgärderna, vilka avgörande för detaljplanens genomförbarhet med avseende på miljökvalitetsnormer för vatten, behöver säkerställas så långt det är möjligt i plankartan.

Om dessa problem kvarstår vid ett antagande kan Länsstyrelsen komma att ta upp planen för prövning enligt 11 kap. 10 § PBL. Planen kan då komma att upphävas enligt 11 kap. 11 § PBL.

Prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har, i detta skede, följande synpunkter på de områden som Länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL.

Miljökvalitetsnormer

Det föreslagna dagvattenmagasinet med efterföljande reningssteg är avgörande för detaljplanens dagvattenhantering efter exploatering så att genomförandet av detaljplanen inte negativt påverkar möjligheten att nå miljökvalitetsnormer för vatten i berörda recipienter. Kommunen behöver till nästa skede säkerställa de föreslagna åtgärderna så långt det är möjligt i plankartan. Om det efterföljande reningssteget kräver byggnation ska det vara möjliggjort i plankartan. I samrådshandlingen är den föreslagna ytan prickmark.

Dagvattenutredningen beskriver planerade förändringar utanför detaljplaneområdet och att det finns ett behov av att samordna dagvattenhanteringen eftersom dagvatten från omkringliggande områden påverkar planområdet (sida 24, PM Dagvattenutredning, WSP 2020-05-27). Kommunen behöver förtydliga i planbeskrivningen vad denna påverkan består i och hur den hanteras inom den aktuella detaljplanen.

Behovsbedömning/undersökning

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att detaljplanens genomförande inte kan förväntas medföra betydande miljöpåverkan.

Storstockholms Brandförsvär

Olycksrisker behandlas ej i detta yttrande då inga tekniska olycksrisker identifierats i tillräcklig närhet av planområdet.

I samband med släckinsats måste framkomlighet till byggnader för SSBF:s räddningsfordon beaktas. För insats i depåområdet finns begränsat med tillfartsvägar. För att SSBF:s fordon ska kunna framföras krävs normalt BK2-väg. Ibland behöver så kallade räddningsvägar upprättas för att räddningstjänstens fordon ska kunna nå fram till byggnader. I SSBF:s vägledningsdokument VL2014-09 beskrivs de förutsättningar som krävs för en räddningsväg. Vägavsnitt i och till planområdet behöver uppfylla bärighetskrav och vara av erforderlig bredd för tillfart.

Enligt skyfallsanalys som utförts av Sweco, finns stora översvämningrisker vid skyfall (hänvisning i Planbeskrivning). Som SSBF utläser analyskartan, är området där ny byggnad planeras, det mest utsatta i området, med vattendjup på 1-2 meter.

Avledning och hantering av stora vattenmängder behöver säkerställas för att tillse att räddningstjänsten och andra blåljusmyndigheter kan ta sig till och inom planområdet vid en insats.

SSBF rekommenderar fortsatt samverkan kring frågorna om det finns osäkerhet i hur ovanstående yttrande ska beaktas i resterande del av planprocessen.

Trafikförvaltningen

Ingen erinran.

Trafikverket

Trafikverket har inget att erinra under förutsättning att Nynäsbanan inte påverkas.

Luftfartsverket

Ingen erinran.

Svenska kraftnät

Strax söder om det aktuella planområdet pågår projekt för anläggning markförlagda kablar mellan Snösätra och Högdalen och sydöst om detta område passerar tre befintliga 220 kV-luftledningar.

Ur ett elsäkerhetsperspektiv regleras avståndet mellan kraftledningar och markförlagda kablar och olika verksamheter i Elsäkerhetsverkets föreskrifter ELSÄK-FS 2008:1 med ändring ELSÄK-FS 2010:1 och ELSÄK-FS 2015:3. Föreskrifterna reglerar bland annat byggnation och vissa typer av verksamheter på upp till 100 meters avstånd från kraftledningar. Exempel på detta är verksamhet med brandfarliga och explosiva varor, upplag, parkeringsplatser, busshållplatser med mera.

Den PM om riskbedömning som bilagts ansökan beaktar inte eventuell påverkan på Svenska kraftnäts närliggande anläggningar. Då den planerade verksamheten i uppställningsdepån förmodas innefatta hantering av kemikalier och/eller tankning behöver Förvaltningen för utbyggd tunnelbana genomföra en riskutredning avseende brand- och explosionsskydd med avseende på Svenska kraftnäts anläggningar. Utredningen ska tillställas Svenska kraftnät för bedömning.

Vad avser närheten till projektet Snösätra-Högdalen kablarna strax söder om det aktuella planområdet hänvisas till regleringen i detaljplan med diarienummer 2018-12824. Svenska kraftnät förutsätter att den aktuella detaljplanen inte medför

någon konflikt med vad som anges i denna plan och emotser fortsatt dialog mellan projektet och Förvaltningen för utbyggd tunnelbana. Svenska kraftnät vill att kabelprojektet beaktas i kommande planeringssammanhang och vi önskar ta del av framtida bygglov/detaljplaner som rör det aktuella planområdet samt det berörda området för markkablarnas sträckning.

På grund av närheten till befintliga ledningar och markkablar kan det efter byggnation bli aktuellt med att utreda befintliga anläggningars eventuella påverkan på tillkommande järnvägsspår och de elektriska installationer som planeras inom planområdet. Svenska kraftnät emotser att Förvaltningen för utbyggd tunnelbana i god tid innan idrifttagning av den nya anläggningen tar kontakt med oss för fortsatt dialog i ärendet.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvatten

Dagvattenutredningen och recipientutredningen har omarbetats efter samråd där ny dagvattenhantering presenteras.

Den nya dagvattenlösningen uppfyller stadens åtgärdsnivå med fördröjning och rening i krossmagasin samt kompletterande fördröjning i magasin för att uppfylla FUT Region Stockholms interna krav för fördröjning av 10-årsregn. Detaljplanen medger erforderlig fördröjningsvolym inom planområdet.

Ett avskärande dike kommer att anläggas söder om planområdet på allmän plats i syfte att ersätta bortfallet av befintlig kupolbrunn inom depåområdet som tar hand om dagvatten från Högdalstoppen. Diket leder vatten från Högdalstoppen och vidare till trummor under Magelungsvägen och sedermera till recipient Magelungen. Diket begränsar tillrinningen från Högdalstoppen till planområdet vid skyfall. Det avskärande diket och uppsamling av dagvatten vid spontan säkerställs genom avtal mellan berörda parter.

Se ytterligare bemötande om dagvatten på s. 13-15.

Räddningsväg

Stadsbyggnadskontoret anser att det är viktigt att räddningstjänstens fordon ska kunna nå fram till byggnader i den utsträckning som erfordras. Två nya tillfartsvägar kommer att anläggas fram till städ- och uppställningshallens östra respektive västra gavel. Vägarnas bärighet (BK2-klass) uppnås genom att de anläggs inom järnvägsområde. Tillfartsvägarna förtydligas på illustration i planbeskrivningen.

Risk

Efter samråd har dialog förts mellan Region Stockholm och Svenska kraftnät angående riskbilden gentemot Svenska kraftnäts närliggande anläggningar. Svenska kraftnäts markförlagda högspänningskabel ligger drygt 20 meter från planerad städ- och uppställningshall inom planområdet. Bedömningen är att tillkommande bebyggelse inte utgör någon risk för den markförlagda ledningen. Parterna har kommit överens om att ingen kompletterande riskutredning erfordras.

Kommunala nämnder, bolag och förvaltningar

Lantmäterimyndigheten

Ingen erinran.

Stadsdelsförvaltningen Enskede-Årsta-Vantör

Stadsdelsförvaltningen är positiv till att Högdalsdepån utvecklas i syfte att öka kapaciteten på tunnelbanan i söderort.

Förvaltningen anser det önskvärt att det närliggande grönområdet Högdalstoppen inkluderas i detaljplanen som parkmark. En sådan markreglering anses vara en förutsättning för att staden genom förvaltningen ska kunna utveckla Högdalstoppen som natur- och rekreationsområde. Förvaltningen bedömer att Högdalstoppen är en mycket viktig rekreativ resurs för boende i söderort. Området anses idag vara mycket eftersatt. Att planområdet inte är planlagt uppges vara en avgörande orsak till detta.

Stadsdelsförvaltningen har under 2019 drivit ett arbete tillsammans med exploateringskontoret, stadsbyggnadskontoret, idrottsförvaltningen, fastighetskontoret och Farsta stadsdelsförvaltning i syfte att hitta framkomliga vägar för utveckling av Högdalstoppen. Förvaltningen bedömer att det råder en bred konsensus inom förvaltningarna att området bör utvecklas och att det bör ske inom ramen för en redan pågående planprocess.

Detaljplanen för Högdalsdepån är stadens chans att planlägga området och på så sätt lägga grunden för de framtida investeringar som behövs. Om Högdalstoppen exkluderas ur detaljplanen för Högdalsdepån går chansen förlorad att inom kommande år utveckla Högdalstoppen.

Stadsdelsförvaltningen vill att samtliga gång- och cykelvägar omkring planområdet är framkomliga under produktionstiden

Förvaltningen efterfrågar att tillgängligheten säkerställs och att säkra passager över byggväg och liknande anordnas där det behövs.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Miljö- och hälsoskyddsnämnden tillstyrker planförslaget under förutsättning att:

1. Frågan om hur vatten avses hanteras redovisas senast i detaljplanens granskningsskede.
2. Grönkompensation utgår för den naturmark som påverkas.
3. Alternativa skyddsåtgärder redovisas för buller från verksamheten till bostäder.

Övergripande bedömning

Miljö- och hälsoskyddsnämnden är i en sammanvägd bedömning positiv till planförslaget som i det mesta hanterar de synpunkter som miljöförvaltningen framförde i sitt underlag för miljöbedömning. MHN saknar dock en tydlig redovisning i planhandlingarna för frågor om vattenhanteringen.

Vattenhantering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden anser att hanteringen av vatten i planprojektet inte redovisas tillfredsställande. Nämnden är medveten om att planeringen för hantering av vatten pågår och där alternativa lösningar diskuteras. Miljöförvaltningen deltar i planeringsarbetet genom regelbundna avstämningsmöten. Nämnden anser att konsekvenser för sjön Magelungen bör redovisas vad gäller risken för minskad mängd dag- och grundvatten som idag infiltrerar naturligt i planområdet innan det når Magelungen. Att leda bort vatten från sjön Magelungen och istället leda detta till Mälaren kan, enligt nämnden, innebära negativa konsekvenser för Magelungen. Ett minskat tillflöde av vatten ger mindre utspädning och minskad vattenomsättning, vilket kan göra Magelungen mer känslig för föroreningar. Ett minskat tillflöde gör också Magelungen mer känslig vid torrperioder då vattenståndet minskar och då påverkar litoralzonens (zonen mellan hög- och lågvattennivån i en sjö) biologiska liv negativt. I förlängningen kan det även innebära påverkan på Rågsveds naturreservat, där delar av sjön ingår.

I det fortsatta planeringsarbetet anser nämnden det betydelsefullt att det redovisas hur samordning kommer ske med dagvattenhanteringen för pågående detaljplanering för Tippen 1 m.fl. (Dp 2015-19270, Detaljplan för sorterings-, matavfalls och biokolsanläggning samt kraftvärmeverk i Högdalen).

Naturmiljö

MHN anser att kompensation bör utgå för de naturmiljövärden, i form av spridningszon ingående i stadens övergripande gröna infrastruktur, som berörs i samband med ändring av befintlig naturmark till verksamhetsområde. Kompensationen bör även omfatta den naturmark som ändras till parkmark där begränsningar för typ av vegetation fordras utifrån bl.a. säkerhetskrav intill verksamhetsområdet.

Buller från verksamhet

Miljö- och hälsoskyddsnämnden önskar en redovisning över alternativa bullerskyddsåtgärder till bostäder om inte de smörjningsåtgärder av spåren, som för närvarande prövas vid olika depåer, visar sig vara tillräckligt verksamt mot hjulskrik. Den i planförslaget redovisade bullerutredningen visar att överskridanden av riktvärden för industribuller sker redan idag vid bostäder i Högdalen. Planerad utökning av verksamheten kommer visserligen inte att öka bullernivåerna men antalet överskridanden kommer sannolikt fördubblas, vilket inte är önskvärt då störningarna framförallt sker nattetid.

Trafikkontoret

Ingen erinran.

Skönhetsrådet

Ingen erinran.

Kulturförvaltningen

Ingen erinran

Stockholm vatten och avfall**Generellt**

Stockholm Vatten och Avfall (SVOA) har verksamhet i närområdet i form av en återvinningscentral och flertalet VA-system. För ett större angränsande område pågår också sedan 2015 ett omfattande planarbete: ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” Dnr 2015-19270.

Kommande förändringar som detaljplan ”del av Blixtljuset 18 m.fl. i stadsdelen Högdalen” medger ska planeras i samråd med SVOAs verksamheter så att verksamheterna i området kan samexistera på bästa möjliga sätt. Samtliga arbeten och förändringar ska förläggas på sådant sätt att det inte påverkar SVOAs verksamheter mer än nödvändigt och får inte medföra krav på förändringar av de förutsättningar och tekniska lösningar som tagits fram i områdets pågående planarbete.

Planområdes omfattning

I planens olika handlingar framkommer olika information om planområdets omfattning. Detta behöver förtydligas i vidare arbete med planen. Synpunkten handlar främst om ytan för Högdalstoppen ingår i detaljplaneförslaget eller inte. I stadens bygg- och plantjänst presenteras endast ytan för utbyggnad av depån och en mindre parkyta, men i några av utredningarna framgår det som att även Högdalstoppen ingår i detaljplaneförslaget.

Trafik

SLLs arbeten får ej påverka trafik in och ut till ÅVC Vantör. Alla eventuella trafikomläggningar eller trafikstörningar ska samrådask med samt godkännas av SVOA.

Dagvattenhantering

SVOA har befintlig verksamhet i form av en Återvinningscentral, ÅVC Vantör, ovan det föreslagna planområdet och det är av yttersta vikt att inte verksamhetens dagvattenhantering påverkas negativt av den nya planen. Både i nuläget och efter genomförande av detaljplan ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” är dagvattensituationen densamma och måste hanteras av SLL för att SLLs tillkommande mark ska kunna betraktas som lämplig för sitt ändamål.

I enlighet med given kravställning från miljöförvaltningen skall allt dagvatten från ytan, efter rening, perkolas genom mark till sjön Magelungen. Denna lösning med Magelungen som slutrecipient är befintlig idag och kommer att kvarstå i sin nuvarande utformning även med den nya detaljplanen för ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1”. Flödet från ÅVC Vantörs yta kommer ej heller att öka signifikant då endast försumbar mängd hårdgjorda ytor tillkommer i avrinningsområdet. Maxkapacitet för reningseffekt samt volym i befintlig dagvattenlösning kommer dock att utökas i samband med den nya detaljplanens genomförande för att möta gällande dimensioneringskrav enligt åtgärdsnivå samt recipientstatus.

SVOA noterar att det i samrådshandlingarna föreslagna krossmagasinet för dagvattenhanteringar planeras placeras på sådant sätt att det renade dagvatten som släpps ut från ÅVC Vantörs dagvattendamm, via krossmagasin, för vidare perkolering under mark ned mot Magelungen, då riskerar att ledas in i det nya magasinet istället för att som tidigare helt infiltrera naturligt i och under den svacka som nu byggs bort. Om detta vatten leds in i magasinet så kommer det enligt samrådshandlingarna sannolikt att omledas från Magelungen till Mälaren/Fiskarfjärden, vilket i tidigare utredningar inte ansetts lämpligt.

För att planen ska kunna accepteras av SVOA måste SLL i samråd med miljöförvaltningen och SVOA ta fram och implementera en av samtliga parter accepterad lösning för hantering av det idag genom befintlig naturmark perkolerande renade dagvattnet från ÅVC Vantör.

Synpunkter på dagvattenutredning för planen

Synpunkter nedan berör rapport *Utbyggnad depå i Högdalen PM Dagvattenutredning* (av WSP version från 2020-05-27).

Utredningen behöver förtydligas och/eller kompletteras avseende följande punkter:

- Dagvattenutredningen ska följa Stadens checklista för dagvattenutredningar för detaljplaner. Punkter ur checklistan som behöver förtydligas eller utökats beskrivs delvis i kommande punkter. Vid justering av dagvattenutredningen bör stöd tas av checklistan, se gärna kolumn ”önskat redovisningssätt”.
- Generellt behöver figurbeskrivningar förtydligas avseende vad aktuell figur redovisar samt källhänvisning läggas till för flertalet figurer i utredningen.
- Tabell 5 bör kompletteras med marknivå vid de redovisade grundvattenrören.
- Dagvattenutredningen hänvisar till en tidigare framtagen utredning; *Vattenutredning* (WSP 2019). Då vattenutredningen inte ingått i handlingar till planen är det svårt att ta till av sig viss info som hänvisas från vattenutredningen. Dagvattenutredningen behöver förtydligas så den kan läsas utan tillgång till den tidigare vattenutredningen om denna inte ska ingå som underlag till planförslaget.
- I kapitel 4.3.1 redovisas att dagvattenhanteringen måste samordnas med dagvattenhanteringen för ÅVC Vantör. SVOA instämmer i detta, se tidigare inspel under rubrik *Dagvattenhantering*. Det är av stor vikt att dagvattenfrågan samordnas för att skapa förutsättningar för fungerande dagvattenhantering för de olika verksamheterna.
- Funktionen på den kupolbrunn och den (tömnings-)ledning som nämns i dagvattenutredningens kapitel 5.2 behöver utredas vidare. Att denna ledning ska kunna användas som avtappningsledning för dagvattenmagasinet är inte självklart. Se vidare längre ner i detta yttrande, under rubrik *Huvudvattenledningar*, om tömningsledning för vattennätet.
- Dagvattenutredningen är något otydlig gällande dimensionerande flöden och volymer för fördröjande

åtgärder. Det nämns olika dimensioner, metoder för dimensionering och olika avtappande flöden på olika platser i utredningen vilket gör det förvirrande och svårt att hänga med i utredningens förslag och vad krossmagasinet dimensioneras för. Detta måste förtydligas.

- Utredningen bör förtydligas angående redovisning av flöden enligt Checklista för dagvattenutredningars punkter under rubrik "Dagvattenflöden".
- Vad gäller åtgärdsnivån ska vatten från *hårdgjorda* ytor ledas till dagvattenanläggning med 20 mm fördröjning. Således den reducerade arean av hårdgjorda ytor, flöden från t.ex. naturmark och genomsläppliga gräsytor omfattas således ej av åtgärdsnivån. Däremot uppfattas magasinet även dimensioneras för större flöden med reglervolym, se tidigare synpunkt om metod för dimensionering. Vad är magasinets huvudsakliga funktion? Rening eller fördröjning av stora flöden/volymer? Kapitel 9 bör utökas för att förtydliga detta och tydligare redovisa föreslagen systemutformning och magasinets funktioner.
- Grundprincipen är att dagvatten som uppstår på kvartersmark ska fördröjas och renas inom kvartersmarken. På samma sätt ska dagvatten som uppstår på allmän mark hanteras inom den allmänna platsmarken. Denna princip verkar ej följas i dagvattenutredningen.
- Volymer eller skydd via dike eller likande kan komma att krävas för att omhänderta avrinning från de branta ytorna inom allmän platsmark som lutar mot ytan för den planerade utökade verksamheten. Detta för att flödesbelastningen ska minska mot det föreslagna utökade depåområdet. Om lösningar för att omhänderta skyfallsflöden både från allmän platsmark och även kvartersmark föreslås samordnas bör lämplig part inom staden involveras i frågan. Se längre ner i detta yttrande under rubrik *Skyfall*.
- Förtydliga om figur 20 (*Krossmagasins avrinningsområde*) är avrinningsområdet för planerad exploatering eller befintlig situation. Ligger föreslaget krossmagasin inom utökad fastighet för depån eller delvis inom planerad allmän platsmark/parkmark?
- Föreslagen dagvattenhantering ska redovisas som en samlad helhetsbild som redovisar vilka ytor som avvattnas till vilken anläggning samt hur systemets olika delar hydrauliskt hänger samman.
- Kapitel 6.1.1. Nuvarande fastighets interna dagvattensystem bör redovisas tydligare. Då kvarteret idag bl.a. har en servisanslutning för dagvatten inom fastigheten, till ledning belägen strax väster om befintliga byggnader, bör väl

snarare större andel av nuvarande yta vara ansluten till befintlig servis och inte mot svackan nedanför Högdalstoppen? Eller syftar man i kapitlet bara till den föreslagna utökade delen av depåområdet? Eftersom planen i huvudsak syftar till utökad utbyggnad av befintlig fastighet bör det översiktligt framgå hur kommande system ska samspela med eller förändra befintligt avvattningsystem inom fastigheten (mer exakt utformning kan däremot tas fram i projektering av interna system).

Skyfall

I samband med detaljplan för ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” har en skyfallsutredning genomförts. I resultatet från utredningen kan konstateras att ett antagande av detaljplan ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” inte försämrar situationen för Depån. SVOA gör därmed samma konstaterande som samrådsunderlaget och tillstyrker bedömningen att skyfallsproblematiken i området inte försämras för någon av parterna vid ett antagande av planerna.

Men, då den utökade depåytan planeras inom en lågpunkt och delvis ett instängt område behöver ytan för utökad depåfastighet skyddas och lösning tas fram för att marken ska kunna nyttjas på ett säkert sätt med avseende på risk för översvämning pga. flöden från Högdalstoppen. Volymer eller skydd via dike eller likande kan komma att krävas inom parkmarken/Högdalstoppen för att minska/omhänderta avrinning från de brant lutande ytor mot den planerade verksamheten så dessa flöden inte belastar depåområdet på ett olämpligt sätt. Om dessa volymer planeras samordnas med hantering av avrinning från depåområdet behöver detta förankras med lämplig part inom staden. SVOA som VA-huvudman är inte ansvarig för skyfall/flöden över dimensionerande nivåer för allmän VA-anläggning.

Överlåtelse av mark mellan SVOA och SLL

Del av markytan som planeras att tas i anspråk för utbyggnaden av depåområdet ingår idag i SVOAs yta för ÅVC Vantör. Villkor för överföring av aktuellt markområde har reglerats mellan parterna i avtalet benämnt ”Genomförandeavtal för utökning av Högdalsdepån och utökning av plan yta för ÅVC Vantör”, diarienummer FUT 2018-0427. Under förutsättning att avtalets villkor uppfylls i sin helhet har SVOA inga synpunkter på marköverlåtelsen eller heller de servitut som krävs för förankring av spont/stödmur under ÅVC Vantör.

Ledningsomläggning Kvikksundsvägen

SLLs arbeten måste anpassas så att bolagets arbeten i Kvikksundsvägen inte försvåras eller påverkas.

I nuläget går det flera ledningar genom fastigheten, under vagnhallarna (som inte finns med i SVOAs kartunderlag) samt under spårområdet. Dessa ledningar behöver man ta hänsyn till. Om det inte planeras för en volymökning av spill-, dag- eller vatten kan de nuvarande anslutningarna fungera även fortsättningsvis.

Då området planeras byggas ut med verksamhet för tunnelbanedepå kan särskilda riktlinjer vid VA-anslutning gälla. Se bl.a. Riktlinjer för avloppsvatten från industrier och andra verksamheter på www.svoa.se eller kontakta SVOAs anslutningsenhet eller miljöingenjörer.

Huvudvattenledningar och dess anordningar

Särskild vikt ska läggas vid huvudvattenledning(ar) samt avtappningsledningar från dessa. SVOA har en ventil på den huvudvattenledning som går i slänten (precis vid planområdesgränsen), det är av vikt att SVOA fortsatt har tillgång till denna ventil och ledning.

Den dagvattenledning (D200 PVC) som går under ytan för planerad depå utgör en tömningsledning för den huvudvattenledning som går genom området för Högdalstoppen (i dagvattenutredning troligen den ledning som kallas "västra ledningen"). Det kan även vara därför ledningen uppfattas ha en viss "överkapacitet" (vilket nämns på s.28 i dagvattenutredningen). Hög kapacitet krävs nämligen för att omhänderta de stora mängder vatten som kan uppkomma vid haveri eller tömning av huvudvattennät. Att nyttja tömningsledningen för avtappning av föreslaget krossmagasin kan inte accepteras utan att en detaljerad utredning presenterats och föreslaget system godkänns av SVOA.

Avfall

Om utbyggnaden av depåkapaciteten för befintlig depå kommer innebära att ytterligare avfall genereras är det viktigt att se över kapaciteten och dimensionera avfallshanteringen för den tillkommande verksamheten. Hanteringen av hushållsavfall i området ska planeras i enlighet med stadens riktlinjer.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvatten

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att hanteringen av dagvatten enligt samrådshandlingarna har behov av omarbetning och

förtydliganden för att säkerställa en tillfredsställande dagvattenhantering. Kontoret har efter samråd omarbetat dagvattenhanteringen i dialog med bl. a miljöförvaltningen och SVOA.

Den nya dagvattenlösningen uppfyller stadens åtgärdsnivå med fördröjning och rening i krossmagasin samt kompletterande fördröjning i magasin för att uppfylla FUT Region Stockholms interna krav för fördröjning av 10-årsregn.

Dagvatten från Högdalstoppen kommer i det nya förslaget att avledas till Magelungen så att vattenbalansen inom dess tillrinningsområde bibehålls. Dagvatten från Högdalstoppen leds västerut via avskärande dike söder om planområdet mot trummor under Magelungsvägen och belastar således inte dagvattenhanteringen inom depåområdet. Diket begränsar tillrinningen från Högdalstoppen till planområdet vid skyfall. De ytor som topografiskt inte kan avledas förbi depåområdet leds in till magasinet om inga ytterligare åtgärder vidtas. För att renodla helt kan en anslutning av dessa ytor göras direkt till SVOAs ledning i lågpunkt mellan östra och västra sponten. Åtgärden på allmän plats ligger utanför planområdet och säkerställs genom avtal mellan berörda parter.

Perkolationsmagasinet ligger direkt ovan östra sponten för depåområdet och tidvis kan dagvatten från detta komma att avledas via spontdräneringen till krossmagasinet istället för att bilda grundvatten. I dagvattenutredningen förutsätts att dagvatten som avleds till perkolationsmagasinet är renat till den grad att det kan tillåtas perkolera till grundvattnet dvs. det eventuella dagvatten som avleds via spontdränering till krossmagasinet inom depåområdet behöver inte renas ytterligare.

En bedömning av hur stor årsvolym som avleds via dräneringen kommer att tas fram. Det dagvatten som avleds via dräneringen byter recipient från Magelungen till Mälaren-Fiskarfjärden. Men då avrinningsvolymen till Magelungen från "del av fastigheterna Tippen och Örby 4:1, Dnr 2015-19270" ökar med 12,5% enligt projektets dagvattenutredning innebär det att avledningen via dräneringen inte leder till en minskad tillrinning till Magelungen jämfört med befintlig situation.

Kupolbrunnens funktion kommer inte att nyttjas, utan istället kommer en ny förbindelsepunkt krävas för krossmagasinet. Kapacitet och nuvarande flöden är redovisade i dagvattenutredningen. En kompletterande sammanställning har

översänts till SVOA för besked om avtappningsflöde från krossmagasinet.

Dagvattenutredningen justeras så att den kan läsas separat utan vattenutredningen (WSP, 2019).

Hur befintliga och tillkommande ytor kommer att avledas förtydligas i den reviderade dagvattenutredningen.

Beträffande synpunkt om huvudvattenledning så stäms flöden av med SVOA. En separat utredning pågår för tömningsledningen internt inom SVOA.

Dimensionerande flöden, volymer för fördröjande åtgärder har förtydligats i den reviderade dagvattenutredningens nya lösning.

Synpunkter på dagvattenutredningens överensstämmelse med stadens checklista för dagvattenutredningar kommer att beaktas i den reviderade dagvattenutredningen.

Buller

Kontoret är medvetet om att depåverksamheten medför buller och hjulskrik. Planområdet utgör endast en liten del av bullerkällans (Högdalsdepån) totala område, varför frågan i sin helhet inte kan hanteras i föreliggande detaljplan.

Inom Högdalsdepån finns utrymmesmöjlighet för verksamhetsutövaren att installera friktionsmodifierare för att dämpa hjulskrik, alternativt uppförande av bullerskärm. Planbeskrivningen förtydligas avseende detta.

Grönkompensation

Stadsbyggnadskontoret anser att grönkompensation inte är aktuellt i föreliggande projekt.

Högdalstoppen

Stadsbyggnadskontoret avser att inte låta Högdalstoppen ingå i föreliggande förslag till detaljplan. Kontoret bedömer att planläggning av det omfattande naturområdet inte kan tillgodoses med hänsyn till detaljplaneförslagets ursprungliga syfte.

Avfall

Stadsbyggnadskontoret instämmer i att verksamhetsutövaren behöver säkerställa att avfallshanteringens kapacitet är tillfredsställande även efter utökning av depåområdet samt att stadens riktlinjer följs.

Samordning

Region Stockholm avser att samråda med berörda parter vid frågor om ledningsarbeten, vid ingrepp såsom sprängning, borrhning och spontning samt vid eventuella trafikomläggningar eller trafikstörningar.

Övriga remissinstanser**Ellevio**

Ellevio Regionnät har anläggningen station Högdalen på fastigheten Fotocellen 10, söder om planområdet som är av avgörande betydelse för Storstockholms elförsörjning och även för tunnelbanan. Planeras sprängning, borrhning, spontning vill Ellevio samråda om utförandet.

Ellevio lokalnät har en befintlig 11 kV förbindelse inom depåområdet som försörjer kundstation i depån samt via förgrening söderut genom depåområdet, en nätstation utanför planområdets sydvästra del. Nätstationen i sin tur försörjer infrastruktur för belysning och kommunikation i närområdena. Kablarna korsar planområdet vid prickmarken och parkområdet i planens västra delar. Kablarna måste beaktas och ifall de påverkas av markarbeten föranledda av planen krävs att de skyddas och vid behov ges kanalisationslösning.

Kontakta Ellevio lokalnät för samråd avseende kablarna och i vilken utsträckning de påverkas av planen samt behov av eventuella skyddsåtgärder. Åtgärder i Ellevios befintliga anläggningar utförs efter beställning till Ellevio samt bekostas av beställare.

Suez Recycling AB

Suez bedriver återvinningsverksamhet i närområdet. För ett större angränsande område pågår också sedan 2015 ett omfattande planarbete för ”del av fastigheterna Tippen och Örby 4:1, Dnr 2015-19270.

SLLs arbeten får ej påverka trafik in och ut till Suez återvinningsanläggning på Kvicksundsvägen. Eventuella trafikomläggningar eller trafikstörningar behöver samrådas med och godkännas av Suez.

Det är viktigt att verksamhetens dagvattenhantering inte påverkas negativt. Både i nuläget och efter genomförande av detaljplan ”del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” är dagvattensituationen

densamma, vilket måste hanteras av SLL för att SLL:s tillkommande mark ska kunna betraktas som lämplig för sitt ändamål. I enlighet med kravställning från miljöförvaltningen skall dagvatten från delar av Suez anläggning, efter rening, perkolerar genom mark till Magelungen. Lösningen är befintlig idag och kvarstår i sin nuvarande utformning efter genomförande av detaljplanen för ”del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1”.

Suez noterar att det i samrådshandlingarna föreslagna krossmagasinet för dagvattenhanteringar planeras placeras på sådant sätt att det renade dagvatten som släpps ut från Suez och intilliggande ÅVC Vantörs dagvattendamm, via krossmagasin, för vidare perkolering under mark ned mot Magelungen, då riskerar att ledas in i det nya magasinet istället för att som tidigare helt infiltrera naturligt i och under den svacka som nu byggs bort. Om detta vatten leds in i magasinet så kommer det enligt samrådshandlingarna sannolikt att omledas från Magelungen till Mälaren/Fiskarfjärden, vilket tidigare utredningar inte ansett vara lämpligt.

För att planen ska kunna accepteras av Suez måste en av samtliga parter accepterad lösning tas fram för hantering av det idag perkolerande renade dagvattnet (genom befintlig naturmark) från Suez återvinningsanläggning.

I samband med detaljplan för ”del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” har en skyfallsutredning genomförts. Utredningen konstaterar att ett antagande av detaljplanen för Tippen 4 och Örby 4:1 inte försämrar situationen för depån. Suez gör liksom i samrådshandlingen bedömningen att skyfallsproblematiken i området inte försämras för någon av parterna.

Hyresgästföreningen

Hyresgästföreningen anser att planbeskrivningen under kapitel ”tekniska frågor” behöver kompletteras med klagörande om vilket ventilationssystem/luftväxling/filter/värmeåtervinning etc. som ingår i nybyggnationen. Föreningen förutsätter att detta inarbetas i kommande granskningshandling.

Stockholm Exergi

Stockholm Exergi bedriver omfattande och samhällsviktig verksamhet i närområdet i form av avfallsbehandling genom energiåtervinning i Högdalens kraftvärmeverk. För ett större angränsande område pågår också sedan 2015 ett omfattande planarbete ”Del av fastigheterna Tippen 4 och Örby 4:1” Dnr 2015-19270. Planen planeras gå för granskning under Q3 2020 och antagande Q4 2020. Detaljplanen syftar till att kunna bibehålla och utveckla Högdalenområdet för ett flertal infrastrukturella intressen.

Generellt ska de kommande förändringar som detaljplanen medger planeras i samråd med, och i förväg godkännas av, Stockholm Exergi i delar som berör bolagets verksamhet såsom transporter och avstängningar som planeras vid Kvicksundsvägen och infart till Högdalenverket och dess förrådsverksamhet (samnyttjad väg med ÅVC Vantör och Suez recycling).

Ledningsflytt som berör Stockholm Exergis ledningar behöver föregås av tidig planering och avtal enligt praxis för denna typ av arbeten.

Det är av yttersta vikt att detaljplanen inte förändrar förutsättningarna eller försvårar för pågående planarbete för detaljplan Dnr 2015-19270.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Dagvatten

Se kontorets bemötande på s. 13-15.

Samordning

Stadsbyggnadskontoret anser att det är av betydelse att en ömsesidig dialog förs mellan föreliggande detaljplan och pågående detaljplan för Tippen 1 m.fl.

Region Stockholm avser att samråda med berörda parter vid frågor om ledningsarbeten, vid ingrepp såsom sprängning, borrhning och spontning samt vid eventuella trafikomläggningar eller trafikstörningar.

Ventilation

Stadsbyggnadskontoret bedömer att redovisning av ventilationssystem inte behöver behandlas i detaljplaneskedet. Frågan behandlas istället i bygglovskedet.

Övriga, ej sakägare

M V

Idag skränar/gnisslar tågen otroligt mycket i kurvan i höjd med husen på andra sidan skateboardbanan. Som värst är det vid 21:30 – 22:30 och vid 05-tiden när tågen åker ut igen. Det ekar mellan husen och låter väldigt mycket in i lägenheterna. Det är omöjligt att sova med fönster öppna då det utan tvekan överskrider normal ljudnivå. På sommaren påverkar det extra mycket då lägenheterna blir väldigt varma. En utökning av depån och fler tåg skulle göra det ännu värre.

Stadsbyggnadskontorets ställningstagande

Kontoret är medvetet om att depåverksamheten medför buller och hjulskrik. Planområdet utgör endast en liten del av bullerkällans (Högdalsdepån) totala område, varför frågan i sin helhet inte kan hanteras i föreliggande detaljplan.

Inom Högdalsdepån finns utrymmesmöjlighet för verksamhetsutövaren att installera friktionsmodifierare för att dämpa hjulskrik, alternativt uppförande av bullerskärm. Planbeskrivningen förtydligas avseende detta.

Stadsbyggnadskontorets sammanvägda ställningstagande

Från inkomna synpunkter under samråd har en intressekonflikt uppkommit gällande utökning av planområdet som även inkluderar naturområdet Högdalstoppen. Stadsbyggnadskontoret anser att planläggning av det omfattande naturområdet inte kan tillgodoses inom ramen för planens syfte, som innebär att möjliggöra en utbyggnad av depåkapaciteten för befintlig depå i Högdalen.

Övriga inkomna synpunkter berör i huvudsak frågor om dagvatten, verksamhetsbuller, avfall, grönkompensation, risk och tillfartsvägar samt samordningsfrågor i genomförandeskedet.

Föreslagna förändringar

Kontoret föreslår att förslaget ändras genom komplettering av dagvattenutredning samt förtydliganden i planbeskrivning beträffande risk, tillfartsvägar och verksamhetsbuller. Med hänsyn till inkomna synpunkter är det av stor vikt att en tillfredsställande dagvattenhantering presenteras till granskningsskedet genom dialog mellan berörda parter.

Planområdet kommer att minskas genom borttagande av planbestämmelse PARK och T2. Avgränsningen mellan tunnelbanans konstruktion under mark och ovanliggande naturmark hanteras genom avtal mellan berörda parter. Planbeskrivningen justeras utifrån förändringen.

Stadsbyggnadskontoret bedömer att ovanstående revideringar innebär en lämplig avvägning mellan olika intressen.

Anna Lina Axelsson
planchef

Renoir Danyar
stadsplanerare